

„Облачето“ от мечти и

Здравей, Райна. Неотдавна отмина 100-ния брой на твоето предаване „Облаче ле бяло“ по телевизия „СКАТ“. Как се роди идеята за създаването му?

С колко време разполагаме? (смее се) Защото преди да кажа как попаднах в СКАТ, трябва да разкажа как попаднах в България. Знаеш, че съм от Украйна. Имам две сестри и брат. От малки сме знаели, че сме българи. Говорили сме си български, слушали сме стари песни и приказки. България е присъствала в живота ни чрез старите предания за преселването, в намерената на тавана купчина стари списания „Жената днес“, останали от моминските години на майка ми, в изровената от „семеиния архив“ сгъваема диплома на Велико Търново. За пръв път дойдох в България през 1988 г. с танцов със-

Гостували са ми българи от около 20 страни, включително и от „екзотичните“ Дубай, Кувейт, Венецуела

тав, в който играех народни танци. Бяхме в Провадия и Добрич (тогава все още Толбухин) само 8 дни, дори не стигнахме до София, но връщайки се в Украйна знаех, че мястото ми е тук, в България. И още на следващата година продължих образованието си в Софийския университет. Точно тогава, през 1989-та, България започна да се променя и аз не можех да стоя безучастна. С характерните

РАЙНА МАНДЖУКОВА Е РОДЕНА ПРЕЗ 1970 Г. В С. КАЙРАКЛИЯ (ДНЕС ЛОШЧИНОВКА), В УКРАИНСКАТА ЧАСТ НА БЕСАРАБИЯ. ОТ 1989 Г. ЖИВЕЕ В БЪЛГАРИЯ – РОДИНАТА НА ДЕДИТЕ Й. ЗАВЪРШВА БЪЛГАРСКА ФИЛОЛОГИЯ В СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“. С ТЕМАТА ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА СЕ ЗАНИМАВА ОТ ГОДИНИ – КАТО ЕКСПЕРТ В ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧУЖБИНА, ОРГАНИЗАТОР НА ДЕТСКИ КОНКУРСИ И ВСЕВЪЗМОЖНИ КУЛТУРНИ ПРОЯВИ, АВТОР НА ДЕСЕТКИ ПУБЛИЦИСТИЧНИ МАТЕРИАЛИ.

ПРЕЗ 2007 Г. РЕАЛИЗИРА ЕДНА ДЪЛГОГОДИШНА МЕЧТА. РАЖДА СЕ АВТОРСКИЯТ ПРОЕКТ „ОБЛАЧЕ ЛЕ БЯЛО“ ЗА БЪЛГАРИТЕ ИЗВЪН БЪЛГАРИЯ. *„ДЪЛБОКО ВЯРВАМ В СИЛАТА НА ИНФОРМАЦИЯТА. УБЕДЕНА СЪМ, ЧЕ САМО АКО ЗНАЕМ ЕДНИ ЗА ДРУГИ, МОЖЕМ ДА СМЕ ОБЩНОСТ. ЕДНА БЪЛГАРСКА ОБЩНОСТ. СВЕТОВНАТА, ДУХОВНАТА БЪЛГАРИЯ – БЕЗ ГРАНИЦИ И ВИЗИ“* – НЕ ПРЕСТАВА ДА ТВЪРДИ РАЙНА МАНДЖУКОВА.

за възрастта вяра, наивитет и жажда за приключения преболедах всички „грипове“, които тресяха моето поколение – университетските стачки, митинги, Града на истината на жълтите павета и т.н. Сега се давам сметка, че именно това най-силно ме „интегрира“ (тази дума стана модерна напоследък, тогава не я знаехме) сред българите тук. Те просто ме приеха за една от тях.

С времето получих право на постоянно пребиваване, после и българско гражданство. След дипломирането започнах работа в току що създадената Агенция за българите в чужбина, където изкарах 14 години. Както казвам понякога – пораснах и остарях там (смее се).

След това дойде СКАТ. Не мисля, че е било случайно. Още през 2002 г. с Пламен Павлов (автор и водещ на предаването „Час по България“ по СКАТ) бяхме нахвърляли концепция за предаване за българите в чужбина, но нямаше интерес.

Казвах ни, че с тази тема не могат да привлекат рекламодатели и предаването ще е на загуба. И аз продължавах да работя в агенцията. Докато СКАТ реши да обогати програмата си с още едно родолюбиво предаване и ми предложиха да го правя. Така се роди „Облаче ле бяло“.

Каква е основната идея на предаването и какви теми третира? Би ли ни разказала за някои от гости-

те си? Какви проблеми си разисквала в своя един час?

Най-многобройни са ми предаванията от поредицата „Българите в...“, в които представям българската общност в една или друга страна. В някои случаи говоря повече за историята на формирането на общността, за нейното минало. Друг път акцентирам върху днешния ден на българите на едно или друго място. В поредицата „Огнища“ представям български дружества, неделни училища, радио- и телевизионни предавания, както и печатни издания на български език. В изданията от поредицата „Български светове“ представям теми, които са от значение не само за всички българи от диаспората, независимо от тяхната специфика, но и за българите вътре в страна. Поредицата „Актуално“ отразява събития, директно засягащи българите по света и случващи се в момента. Характерен пример са няколкото последователи предавания с тема „Държавната политика за българите в чужбина“, отговор на декларираното от правителството намерение за създаване на Национална стратегия за българите по света. „Твоите синове, България“ е „територия“ на Личностите. На хора, които допринасят за това, името „българин“ да звучи гордо.

Гостували са ми българи от около 20 страни, включително и от „екзотичните“ Дубай, Кувейт, Венецуела. Първите камери, пред които заставах

вяра на **Райна Манджукова**

че за по-малко от 2 години „Облачето“ успя да се утвърди като трибуна на българите по света, като институция. С ъ б и р а м е български знаменца за децата в чужбина, зрителите ми изпращат книги, такива неща.

представители на горанската българска общност в новообявената независима държава Косово, бяха именно на предаването „Облаче ле бяло“.

Коя поредица зрителите харесват най-много?

Именно това исках да разбера и аз. Затова в навечерието на 100-то издание предложих на зрителите да посочат най-доброто от изминалите 100 предавания. Изключително радостно е, че в номинацията се включиха много хора и назоваха много и различни предавания. И най-ценното за мен, че сред тях имаше предавания от всичките поредици. Интересни за зрителите са темите, свързани с т. нар. исторически общности (Украйна, Сърбия, Македония), но и новите емигрантски общности. Особено се харесват предаванията ми за българските училища по света. А посветените на българските медии в чужбина се оказаха свършено нови за българския ефир.

Някоя интересна история от снимането?

В едно от предаванията, с което много се гордея, ми гостуваше Емил Костадинов – млад човек от Германия, алпинист, покорил Северната стена на Айгер, т.нар. Стена на смъртта. Беше написал книга за това си изкачване и дойде да я представи в България. Интересното беше, че приятелите, които ми предложиха да го покана в предаването, някак предпазливо споделиха опасението, че може би не подходящ за

„Облачето...“, защото „той не обича България“. Това ме заинтригува, но не и изплаши. Напротив, казах си, нека дойде и каже какво, кое точно не обича в България. Интересното е, че когато се срещнахме за предварителен разговор се оказа, че до такава степен сме „от една кръвна група“, че не забелязахме, как отлетяха 2 часа. И през цялото това време аз по никакъв начин не усетих тази набедена „не-обич“ към България. Това беше човек, натрупал много разочарования – предаван от близки, любими хора, обиден от държавата, но таящ дълбоко в себе си любов към Родината и надежда да я види просперираща. И когато с него направихме едно прекрасно предаване – с много изненади за него – аз се почувствах истински щастлива не от факта, че Емо в ефир каза, че всъщност обича България, а от усещането, че поне мъничко съм допринесла този човек да отнесе със себе си в Германия топлина и обич от Родината.

Какво носи предаването лично на теб?

„Облаче ле бяло“ е едно съвсем младо предаване. Предстои още много работа по неговото усъвършенстване. Но онова, което вече може да бъде изтъкнато като постижение, е фактът,

Всичко това ми нови удовлетворение, зарежда ме с вяра в жизнеността на неизкоренимите български добродетели, дава ми сили да продължа по пътя, по който съм поела, започвайки това предаване.

Защото аз, в крайна сметка не съм професионален журналист. Уча се постоянно, от предаване на предаване, от ефир на ефир. Но когато в събота, в 16.00 ч., в студиото зазвучи „Я кажи ми, облаче ле, бяло...“ и светне червената лампичка на камерата пред мен, аз усещам, че не случайно съм тук и сега и правя това. Чувствам, че това е моето място и това е моята мисия. Дълбоко вярвам в силата на информацията и информираността. Убедена съм, че само ако знаем едни за други, можем да сме общност. Една българска общност. Световната, духовната България – без граници и визи. ■

